

har jeg ikke i fjerneste Maade talt; men jeg har udtalt min Forventning om, at vi vilde faae en mere gjenneegaende Forklaring af den ærede Ministers kirkelige Standpunkt. Den ærede Minister har fuldkommen Ret i, at Sagen er uddebatteret i dette Thing, men det har været overfor andre Kultusministre. Overfor den nuværende Kultusminister er den ikke uddebatteret, thi han har ikke inladt sig paa nogen Debat om den, og det var dette, jeg behøvede den ærede Minister, at han ikke havde gjort. Det er jo ingen Forklaring, at den ærede Minister giver os et Lovforslag; dette viser, hvorledes hans Stilling er, men Forklaringen, Udviklingen af, hvorledes han kommer til denne Stilling, er jo noget ganske Andet. Dersom hans Lovforslag endda havde indeholdt udførlige Motiver, hvori han havde udviklet de Betragtninger, der havde ledet ham til dette Lovforslag, saa havde min Ansættelse været mindre begrundet; men han har hverken skriftlig eller mundtlig inladt sig paa nogen som helst Forklaring over, paa hvilke Betragtninger han støtter den Stilling, hvorefter han har indbragt sit Lovforslag. Og naar vi ville se hen til det Lovforslag, som den ærede Minister henviser os til, saa er det jo alle bekendt; at han ikke engang rigtig har udtrykt sin Mening i dette Lovforslag; thi da han skulde til nærmere at forklare, hvad hans Mening var om den omtrent vigtigste Paragraf, saa hørte vi, at hans Mening var en ganske anden, end der stod i Lovforslaget; vi kunne saaledes ikke fra Lovforslaget slutte til hans Mening. Men, hvad jeg havde ventet af den ærede Minister, var en Rebegjærelse af, hvilken kirkelig Opfattelse det er, som han hylde, og som har foranlediget ham til at stille sig saaledes, som han har gjort.

D. Christensen: Jeg skal ikke negte, at ogsaa jeg i de sidste Dage har ventet at høre en ganske anden Modsigelse imod det foreliggende, af en Del Folkethingsmænd indbragte Lovforslag. Thi naar der ikke fremkommer andet, hverken fra den høitærede Ministers Side eller fra ærede Modstandere paa den anden Side her i Thinget end det, der hidtil er fremsat, saa er og bliver det mig fremdeles omtrent en Gaade, hvorfor et saadant Lovforslag ikke kan blive ophøiet til Lov. Jeg kan ikke se rettere i denne Sag, end at, hvis Ministeren kun vedbliver med sine Paastand, uden virkelig at kunne fremkomme med vægtige Grunde, som tale for, at et saadant Forslag ikke vil virke heldigt, naar det bliver ophøiet til Lov, saa bærer han sig omtrent ad, som den Mand, for hvem Sufet brændte, og som sagde: Lad os redde, hvad vi kunne, og saa kastede baade Porcellainet og andre skjøre Ting ud paa Gaden, saa det knustes. Jeg tror, at der her er en ligesaa uheldig Fremgangsmaade baade for Sagens Skyld og for Ministerens Skyld, jeg tror ikke, at det baader til nogen af Siderne. Jeg kunne endda forstaa den

Modstand, der idelig bliver reist imod Lovforslaget, naar Flertallet vilde byde saadanne Lønninger, som Ministeren med Rette kunde sige vare for indskrænkede; men ellers kan jeg ikke forstaa det, og naar jeg ikke kan forstaa det, saa søger jeg mig overbevist om, at den store Mængde i Befolkningen endnu mindre kan forstaa det. Derfor var det mig en stor Lykke at høre den ærede Minister, da han nu sidst havde Ordet; thi der kom da et Nyssglimt. Den ærede Minister sagde nemlig, at paa dette Stadium af Sagen vilde han ikke kunne forandre sit Standpunkt, og deri ligger altsaa en Mulighed for, at vi paa et paa et senere Stadium af Sagen kunne vente, at han vil gaa fra sit Hovedstandpunkt og over til vort.

Utbretsen: Fortrøstende mig til, at vi idag have saa god Tid, haaber jeg, at det høie Thing ogsaa vil skænke mine Ord Opmærksomhed. Skjøndt Sagen er saa rigelig uddebatteret, at man vel kunde have nogen Grund til at holde inde, kan jeg dog ikke lade være at fremkomme med nogle Modbemærkninger overfor de Udtalelser, som vi igaar hørte fra et æret Medlem fra Thisted Amt (Sagd). Han udtrede nemlig ovenfor den ærede Ordfører, at det var ham og hans Venner, hvortil ogsaa jeg hører, der standse enhver Reformers Gjennemførelse, at det var dem, der gik imod og hæmmede alt, saa at vi ingen Ting kunde faae ud. Hvis det ærede Medlem havde taget med, at han og hans Venner vare i samme Tilfælde, saa kunde der være nogen Sandhed deri, hvorvel jeg ogsaa siger, at der kan være nogen Sandhed i den Uttring, han fremkom med, at det er os paa denne Side, der hæmmer Reformernes Gjennemførelse. Men, siger jeg, der kommer et „Men“ med. Naar der saaledes staaer to Partier og virke mod hinanden, kan det med Sandhed siges, at de begge ere hæmmende for Gjennemførelsen af Reformen. Hvis den Side af Salen, hvortil jeg hører, ikke var her, kunde det ærede Medlem og hans Venner faae enhver Reform ud; men hvorledes vilde den da være? Den vilde nok være efter de Herrers Ønske, men den vilde ikke være efter Befolkningens store Flertals Ønske. Være omvendt de Herrer ikke tilstede, saa kunde vi paa denne Side faae vore Love ud efter vort Ønske, og man kan derfor med Sandhed sige, at der staaer to hæmmende Magter mod hinanden. Naar vi imidlertid staa som hæmmende, da tro vi, at vi hæmme skadelige Overenskomster. Vi staa jo nemlig her for at virke hen til, at den frie Folkeudvikling føres fremad i et heldigt Spor; men dette kan ikke naaes ved at blive staaende ved det Gamle og Forældede; vi maa have Love ud efter Grundlovens Ord og til Gavn for Folket. Det er jo dog egentlig kun to Hovedstrids spørgsmål, hvorom det dreier sig i den foreliggende Sag, og jeg synes ogsaa, saaledes som allerede udtalt af